

ציור עותת קריישה, 1983 שרה בריטברג-יסמל

התעומות אמנות המופשט לאחר מלחמת העלים השנייה קשורה בחלוקת בקורסאותה מלכחה, ברישון מושג ה"אנגלי". הדין ביצירתו של קופפרמן לא ייחסו את הצד האסתטיצי המובלע בטענה זו אלא את היפוכו. המופשט היה ל קופפרמן פה אפשרי להתחזקות נפשית ואתית עם נסיך המלחמה והחיה אחריה. ביצירתו מועבר הדגש מן הצד היוזלי של המראות להשלכותיהם על תודעת היחיד המותודדת עימם, ככלומר לתהילכים מופשטים.

"ציור עותת קריישה" (קט' 87) מאפשר הדמנתו נדרה לבחינת הגישה האל-פרומלית לייצור קופפרמן. קדמו לו כמה ארעים, אשר הקשר ביןם לבני התמונה הנזונה מחזק את הסרוב לבחון את יצירותו כ"ציור לשם ציור" ומאפשר מעקב חד-פעמי אחר לידתו של מוטיב מופשט ביצירתו.

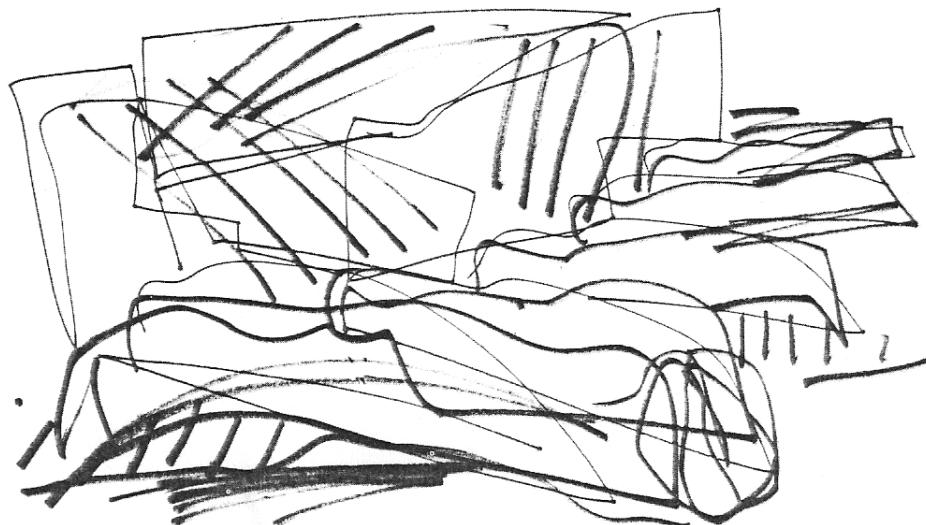
כשנה לפני הציור רשם קופפרמן, בעקבותטבח שברה ושאתילה, סדרת רישומים פיגורטיביים שבהם הופיעו המראות החזקים. (קופפרמן: "בתחליה לא הייתה אלא חזקה אוטומטית על קטיעים חזותיים שנראו בטלוויזיה, ולא רק בה. אך הם העטרפו אליו לדימויים הקשיים בעבר"). סדרת סקרה ושאתילה היא סדרה ראשונה וחודה של רישומים פיגורטיביים שייצר קופפרמן לאחר עשרות שנים של ציור מופשט. בסמוך לה, לאחר רצח אמיל גראנצוויג, רשם סדרה נוספת נוספת רישומים פיגורטיביים.

התמונה המופשטת הנזונה כאן צוירה שנה לאחר אותן רישומים פיגורטיביים. היא אחת מעבודות רבות שנעשו במהלך מלחמת לבנון בכינזין הכלל "ציור עותת קריישה". היא מציגה מצב שבו חזורת וمتקימת "השגרה" של ציור השכבות הקופפרmani, אך עדין לא שבה להיות מובנת מלאיה. החתירה להשתלטת מוחדרת על המערכת המופשטת היוצרת סדר וSEQUENCE והבלעת החוויות האחראיות בתוכה מתחוללות בגוף התמונה. פניה התמונה לא הגיעו למצב אחד מסוכם, אלא כוללים מספר מעבדים וצורות מנוגדים זה זהה. המפתח להבנת התמונה נמצא בחלק המודרך לעין — מעין מסגרת לבנה שמנתה פורצעות למעלה, לפיו השטח, צורות קויות חסרות סדר ובין, מוטיב פראי ובלתי מושן בין דימויים רבים אחרים שהם ממשטפים ומטorbitים, על צירום אנכיים ואופקיים. המוטיב הכאוטי המזוכר, שהוא חדש ביצירתו של קופפרמן, מציריך מתקף תעה קומפוזיציונית המאותה חריגר, הפרה של הרmonoיה.

את מקורה של המוטיב המופשט מעטבי ברישומי סקרה ושאתילה. זהה חזקה מרככת על קטע קטן מתקף רישומי שורות הגוויות ואפשר לראותו בצורתו הראשונית יותר, בחלק הימני של רישום בירית הראשן (ראה תצלום).¹

זמן שעבר הקהה את חdotן של הצורות הראשוניות, אפשר את הפשטת הצורה ואילופה החלקי אל תוך המערכת הקופפרמנית.

היכולת לעקוב אחר הצורה החדשנית ממקורה ועד לשילובה בתוך המערכת כדיומי לגיטימי בין דימויים אחרים מאשת אינטואיציות שם בעבר נתן לחפש ביצירתו קשר בין עובדות חיים ועובדות צירויות. הצורות המופשטות המאכלסות את ציורי קופפרמן, שכן מורכבות ורבות במיוחד בתמונה שלפנינו, מתקבלות עתה בודאות גודלה יותר כבהובו

התמונה שלפנינו קרובה יותר למצב שבו הדרים המאורעות החיצוניים אל תוך תהליכי בניית השכבות. האיזון והסדר נמצאים מאוזניים. יחד עם זאת, הזמן שעבר מזמן הירישומיים הפיגורטיביים וכוח ביציריה כגורם שאיפשר את הבלעת המוטיב החדש ב"שיטה" ואת הכח לגיטם האלמנטיים הבונים לעצדו. אופיינוים לקומפוזיציה של התמונה שני הדימויים המרכזים והמנוגדים — הרשת הבנויה ולצעדה המוטיב החדש, הכאוטי, כשהתמונה יכולה מתכנסת אליהם.

בין יסודות הרט בעבודה אפשר למנות את הסרת שכבות העבע (טכnika אופינית) לקופרמן היוצרת אינטלקט לשכבות מעכבות ו גם מחדדת את הרגשות החדרה פנימה, אל ליבם של הדברים), קווים מלוכנסים נוטים לקרים, קוים שלא מגיעים לכל סיום, שרתו על שכבות בעקבות קיימות, ממחקה של מוטיבים בונים, מריחת בעב בעל אופי של בעג מגילד, ונטיות העבע האופיני, הסגול-אפור, לכיוון של אפור חסר חיים, של רקמה מרתה, בין היסודות הבונים אפשר למנות עוד את הנעה לייצב את המוטיבים בזויות ישרות, שהן אלמנט טעתי וחזק, את פיגומי השתייה-ערב, שיש להם כח של קונסטרוקציה, את צורות הקרסים, הנעצים אל עומק התמונה ומתחברים אל פנימיותה, את השכבה החיה והמכסה בינווד לשכבה המוקלפת, ואת נתית העבע לסגולות "בריאה" יותר, בשל ארגנים ذה.

כל האלמנטים מופיעים בתמונה שלפנינו באופן סינכרוני, ממעמקי התמונה אל השכבה החיצונית, כשהתודעה של קופרמן יוצרת הרמוני ממאגר מורכב של הרס ובניה. אסתטיקה כביתיו לאתיקה.

ההמורה של אתיקה באסתטיקה, או (כפי שהיא מתקיימת בציורו של קופרמן) התרגום של עקרונות אתיים לעקרונות אסתטיים, נראים לי כאחד מסימני ההיכר האפשרים של צייר יהורי, כמו גם האופי האנטי-איוני של יצירותו של קופרמן, המדגישה את התהילה ולא מצב סופי ומסוכם.

דבקותו במוסר העבודה כהצדקה קיומ יוצרת את הזיקה בין הציור לבין היותו של קופרמן איש החברה הקיבוצית. כך גם נטיתו לאמנות עניה ("הצמודות לחשוב ולהכרחי") ותחושת האחריות שלו, כיחיד, לגורל הכלל.

1. בסדרה "עם בירות" אחרי בירות עם בירות.

"אפשרי, שצייר יעבור בעבודתו, כל פעם, על כל בד בנפרד, בכל תמונה בודדת, את הדרך כולה.

כל עבודה נוספת, קיומה יוצדק בכך שעל "הדרך כולה" נוספה עוד פסיעה.

אפשרים: × פעולות ועוד פעולה × מרכיבים ועוד מרכיב

× מרכיבים ועוד מרכיב

הכרחי כי הטקנות לקבל את התמונה במבצע הבא שלה, תגבר על הנטיה לשומר את שהושג כבר ונמצא ראוי.

הנני ציר-ଉשה במלאה, שאנו בוחר את נושא. אין לי נושאים. קיים זמן. מה שקרה בו ומה שקרה לנו בו — חייב להמצא בכל".

